

РЕШЕНИЕ

№ 313

гр. Пловдив, 21.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 2-РИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и първи февруари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Станислав П. Гев

Членове: Мария П. Петрова
Стоян Ат. Германов

при участието на секретаря Анна Д. Стоянова
като разгледа докладваното от Стоян Ат. Германов Въззивно търговско дело
№ 20225001000014 по описа за 2022 година

Производство по чл.258 и сл. от ГПК.

Постъпила е въззивна жалба вх. № 4724/19.11.2021 г. от К. П. К. с ЕГН - ***** от град Х., чрез адвокат М.Т. Т., със съдебен адрес: град Х., ул. “П.” № 31, офис 7 против Решение № 26/27.10.2021 г. по т.д. 149/2020 г. на Окръжен съд – Х., с което е отхвърлен предявеният от него против Г.ф. с БУЛСТАТ -, със седалище и адрес на управление - град С., ул. „Г.И.“ № 2, ет. 4, представляван от М.К. и С.С., иск за сума в размер на 50000 (петдесет хиляди) лева - обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени болки и страдания вследствие на получени средни телесни повреди - фрактура на ацетаболума в дясно (счупване на таза) и фрактура на гръден кош - 2-7 ребро по аксиларна линия в дясно, причинени от ПТП, станало на 25.06.2015 г. в землището на град П., на път П-56 /източно обходен/ по вина на водач на неидентифицирано МПС, ведно със законната лихва, считано от 01.10.2020 г. до изплащане на сумата, като жалбоподателят е осъден да заплати на Г.ф. 410 лева представляващи разноски по делото. Решението се обжалва изцяло. Счита се, че същото е неправилно поради нарушение на материалния закон и на съществени процесуални правила, както и че е необосновано. Иска се неговата отмяна и уважаване на предявения иск в пълен размер, ведно със законната лихва, както и присъждане на разноски. Излагат се конкретни съображения относно приетата от окръжния съд погасителна давност във връзка със ЗМДВИП, както и относно идентификацията на причинителя на ПТП. Постъпил е отговор с Вх.№ 5627/29.12.2021 г. на въззивната жалба от Г.ф. – С. чрез адв.

С.Ф. М.. Оспорва се въззивната жалба като неоснователна. Изразява становище, че Решението на ХсОС е правилно, постановено в съответствие с материалния и процесуалния закон, както и че е обосновано. Правят се доводи против мотивите в жалбата, както относно давността, така и по отношение на индивидуализиран участник в ПТП.

Съдът, след преценка на събраните в хода на производството доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено следното:

Пред Окръжен съд – Х. е бил предявен иск с правно основание чл. 288, ал. 1, т. 1 от Кодекса за застраховането /КЗ/ - отм., за сума в размер на 50000 лева от ищеца и настоящ въззивник - К.П. К.. В исковата молба се е твърдяло, че на 25.06.2015 год. около 10.30 часа в землището на град П., на път II - 56 е управлявал лек автомобил, марка „П.“ е рег. № ..., движейки се в дясната лента за движение в посока към С., като той и съпругата му, която се возела на предната дясна седалка в управлявания от него автомобил, са били с поставени предпазни колани. По същото време и на същото място, в лентата за насрещно движение - в посока към С. се движели товарен автомобил - ТИР, с неустановена регистрация, а зад него - лек автомобил „М.“, също с неустановена регистрация и лек автомобил „А.“ е рег. № .. В момента, когато му предстояло да се размине с ТИР-а, най-неочаквано за него, лекият автомобил „М.“ с неустановена регистрация, предприел маневра - изпреварване на ТИР-а, навлизайки в насрещната лента за движение. За да избегне челен удар, ищецът отклонил автомобила си рязко надясно, при което изгубил управлението над превозно средство и навлязъл в насрещната лента за движение, в резултат на което последвал челен удар с лек автомобил „А.“, при което били причинени телесни повреди на всички пътници в двете МПС. В хода на разследването по образуваното ДП № 165/2015 год. по описа на ОД на МВР - П., било установено, че причина за настъпване на ПТП е поведението на водача на неидентифицирания лек автомобил „М.“. По данни от видео наблюдение на камерите на АПИ, намиращи се недалеч от района на ПТП, разследването установило автомобил с рег. № ..., който бил преминал през мястото на пътния инцидент, отговарящ на лек автомобил „М. Е 220“, син на цвят, със собственик Я.Т. - гражданин на Кралство Белгия, който разпитан по делегация отрекъл да е ставал причина за настъпване на ПТП при транзитното си преминаване през Република България. С присъда № 16 от 17.01.2019 год., постановена по НОХД № 681/2017 год. по описа на Районен съд - Пловдив, е бил признат за невинен по повдигнатото му обвинение. Твърди, че в резултат на пътния инцидент е получил следните увреждания - фрактура на ацетаболума в дясно /счупване на таза/ и фрактура на гръден кош - 2-7 ребро по аксиларна линия в дясно, за което е бил хоспитализиран в УМБАЛ „Св.Г.“ - П. за периода от 25.06.2015 год. до 14.08.2015 год. До 12.12.2015 год. е бил в болнични. На 30.06.2020 год. отправил претенция до ответника с искане за изплащане на обезщетение за неимуществени вреди, по която до момента на подаване на исковата молба, нямало произнасяне. С оглед на изложеното моли ХОС за решение, с което съдът осъди ответника да му заплати сумата в размер на 50000 лева - обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания от причинените му травматични увреждания, вследствие на пътния инцидент, станал на 25.06.2015 год., ведно със законната лихва, считано от

подаване на исковата молба - 21.08.2020 год. до окончателното ѝ изплащане. С допълнение на искова молба, представено с молба вх. № 8436 от 12.11.2020 год., ищецът е поискал присъждане на законна лихва, считано от 01.10.2020 год., обосновано с изтичането на тримесечния срок за произнасяне по щетата, позовавайки се на постановления от ответника изричен отказ за изплащане на поисканите обезщетения, съобщен след подаване на исковата молба. Претендира присъждане и на деловодни разноски.

Ответникът и настоящ въззиваем – „Г.ф.“ - С. – е оспорил иска по основание и размер. Заявил е възражения за погасяване на иска по давност и за прекомерност на претендираното обезщетение. Счита, че водачът на лек автомобил „М. Е 220“, с белгийски регистрационен №..., причинил ПТП е имал валидно сключена застраховка. Изложил е възражение за прекомерност на исканото обезщетение. С допълнителния отговор на исковата молба, подаден от ГФ е заявено възражение за съпричиняване, допуснато от ищеца, изразяващо се в навлизане, без наличие на техническа причина, в лявата /западна/ лента за движение, които действия преценя като такива, несъобразени с конкретната пътна обстановка. Моментата на въвеждане на възражението за съпричиняване - с допълнителния отговор на исковата молба е обосновано с това, че образуваното против ищеца наказателно производство е приключило след подаване на отговора на исковата молба.

Окръжният съд е приел от фактическа страна, че с присъда № 16 от 17.01.2019 год., постановена по НОХД № 6819/2017 год. по описа на Районен съд - Пловдив, ищецът е признат за невинен в това, че на 25.06.2015 год. в землището на гр.П., на път II-56 /източнообходен път/, в района на 92+500 км. от началото на пътя, при управление на моторно превозно средство - лек автомобил „П. 406“, с ДК№ ..., да е нарушил правилата за движение, при което по непредпазливост да е причинил средна телесна повреда на повече от едно лице, като е оправдан по повдигнатото му обвинение по чл.343, ал. 3, б. „а“, вр. ал. 1, б. „б“, предл. 2-ро, вр. чл. 342, ал. 1 от НК. Присъдата е била потвърдена с решение № 260079 от 22.10.2020 год., постановено по ВНОХД № 1456/2020 год. по описа на Окръжен съд - Пловдив. На 30.06.2020 год. до ГФ е била отправена претенция от ищеца и съпругата му - М.Б. К.а за присъждане на обезщетения за имуществени и неимуществени вреди, в резултат на ПТП, станало на 25.06.2015 год. – информация, която ХОС е възприел от представеното известие за доставяне. В отговор на претенцията ГФ е изискал от К. допълнителни доказателства, описани в представеното по делото писмо с изх. № 24-01-282 от 02.07.2020 год. С решение от 30.09.2020 год., ответникът е отказал изплащане на обезщетение, видно от писмо изх.№ 24-01-282 от 30.09.2020 год. Представено е по делото писмо от Бюро на Белгийските автомобилни застрахователи, че към 25.06.2015 год. е било налице пълно покритие за МПС „М.“, с регистрационен номер, ..., собственост на Я.Т.. В писмото се е посочвало, че застрахованото лице не е декларирало пред застрахователя ПТП, станало на посочената по-горе дата. С писмо от 04.12.2020 год., изпратено до Национално бюро на Българските автомобилни застрахователи е било посочено наименованието на застрахователя по ГО на описания по-горе автомобил. От съдържанието на писмото се установявало още, че оставало да се изясни дали участвалото МПС съвпада с

регистрираното МПС. Съгласно заключение на допусната съдебно медицинска експертиза е било установено, че в резултат на ПТП, станало на 25.06.2015 год., ищецът е получил травматични увреждания: счупване на 2-7 ребра в дясно; счупване на дясната тазобедрена ямка и частично на крилото на дясната хълбочна кост на таза, закрито; охлузвания и хематоми по главата и шията; охлузвания по крайниците. Причинено е било трайно /за повече от 30 дни/ затруднение в движението на десния крак по смисъла на чл. 129 от НК, което се дължало на счупването на дясната тазобедрена ямка. Обичайният срок за възстановяване за физически труд е определен от експерта на 12 месеца, в случай, че не настъпят усложнения. Причинено било и трайно /за повече от 30 дни/ затруднение в движението на снагата, по смисъла на чл. 129 от НК, което се дължало на счупване на 6 /шест/ ребра в дясно. Обичайният срок за възстановяване за физически труд е бил посочен на 3-4 месеца, в случай, че не настъпят усложнения. Охлузванията и хематомите по главата, шията и крайниците причинили разстройство на здравето, извън случаите на чл. 128 и чл. 129 от НК. Срокът за възстановяване е определен на 20-25 дни. Няма данни за настъпили усложнения при лечението на травмите. Според вещото лице оздравителният процес е бил приключил и било налице пълно възстановяване от травмите. От показанията на свидетелката К.а - съпруга на ищеца се е установявало, че на 26.06.2015 год. двамата пътували от Х. към С., като използвали обходния път на П.. Времето било слънчево, а движението - натоварено и в двете ленти. Ищецът управлявал автомобила с около 80 км/ч. И двамата били с поставени предпазни колани. В момента, в който се разминавали с движещия се в насрещното платно ТИР, иззад същия рязко изскочила една кола - марка „М.“, с десен волан, светлосин на цвят. За да избегне удара, съпругът ѝ рязко свил надясно, след което колата им се озовала в насрещното платно, където последвал челен удар с бяла кола - марка „А.“. Според свидетелката „М.ът“ бил навлязъл изцяло в тяхната лента за движение и между двете превозни средства последвал удар. „М.ът“ продължил и изобщо не спрял. След инцидента били откарани в УМБАЛ - П.. Съпругът ѝ бил с шест счупени ребра и счупен таз. Наложило се да му правят екстензия, в което състояние, продължило 35 дни, не можел да става, нито да се обслужва сам. Инцидентът довел до физически и психически травми, защото животът им се променил за един миг и за много години напред. Ищецът престоял в болницата в продължение на 50 дни, но и след изписването не се чувствал добре. Наложило се да го приберат в къщи, носен на одеало от четирима човека. По-големият им син посветил една година от живота си, за да се грижи за родителите си. По време на престоя им в болницата ги посещавал психолог, но след като се прибрали в къщи, решили, че няма да се възползват от услугите на специалист в тази област. Едва през месец октомври, съпругът ѝ започнал да прави по няколко крачки, с помощта на проходилка, а от следващия месец се предвижвал с патерици. През месец януари 2016 год., съпругът ѝ взел платен отпуск, защото не се чувствал добре и имал нужда от възстановяване. След това започнал на предишната си работа, но с напълно променено ежедневие - преди излизали на походи и излети, а след пътния инцидент можело да си позволят разходка не повече от един час, поради болки в краката, таза и проблеми с дишането. Преди катастрофата, веднъж в седмицата, ищецът се събирал с приятели да играят футбол, а след това стоял от страни и гледал. С времето

престанал да ходи, защото това му напомняло за инцидента. И в момента изпитвал болки при движение, както и психически дискомфорт. Опитвали да се съхранят, но имало и тежки моменти. Когато по телевизията показвали случаи с катастрофи, сменяли канала. Съпругът ѝ станал по-затворен човек. Чувствали се непълноценни сред приятелите си, с които ограничили контактите си, включително и поради промяната във физическото им състояние. Година и половина след катастрофата починала майката на свидетелката, която приживе им оказвала голяма морална подкрепа. За ищеца и за нея било много притеснително това, че трябва да разчитат на помощта и на своите възрастни родители, което карало двамата съпрузи да изпитват чувство на безпомощност. Свидетелят И.М.Г., посочен от ответника, установил, че към момента на извършване на пътния инцидент е имал микробус, зелен на цвят, марка „М. В.“ с рег. №, по повод на което е бил разпитван по време на наказателното производство, с оглед идентифициране на „М.а“, станал причина за настъпване на ПТП, за което било установено, че е с клас - „А“ или „Б“, за разлика от неговия автомобил, който бил „В“ класа. Твърди, че не е бил нито очевидец, нито участник в пътния инцидент, при който е пострадал ищеца. В тази насока са били и показанията на свидетеля М.Н.Ю., който също бил разпитван по досъдебното производство във връзка с идентифицирането на „М.а“, станал причина за настъпване на пътния инцидент, по повод на това, че към този момент съпругата му е имала същата марка автомобил, син на цвят, но с пловдивска регистрация и с ляв волан, отричайки същият да е бил ползван по време и място на катастрофата. От показанията на свидетелката М.М.Ч. се установявало, че в деня на инцидента заедно с нейна приятелка се движели в посока от град Р. към А.. Пред автомобила, управляван от приятелката ѝ, се движела лека кола, с бял цвят и с турска регистрация. Между описаната кола и друга, движеща се в насрещното платно и навлизайки в тяхното, настъпил удар. Пред турската кола имало друга кола, а пред нея - ТИР. След като колата, движеща се зад ТИР, тръгнала да го изпреварва, тогава настъпил и удара между движещата се пред тях кола и идващата отсреща, водачът на която за да избегне удара, дал малко надясно, след което навлязъл в тяхната лента за движение. Колата, която карала зад ТИР-а, не спряла. Свидетелката твърдяла, че не си спомня марката и цвета на автомобила, извършил изпреварването на ТИР-а, нито дали е имало удар между изпреварващия автомобил и този управляван от ищеца. Движението в този участък било натоварено и в двете ленти. С писмо изх. № 11-00-435 от 29.04.2021 год. от Агенция „Пътна инфраструктура“ е била изпратена справка за налична информация за регистрираното в системата движение на МПС с рег. № ... на дата - 25.06.2015 год. и справка от регистрираните движения на посоченото превозно средство от преброителен пункт В., разположен на път II-56 на същата дата в часови диапазон около 10.00 часа, от съдържанието на които се установява, че на посочената дата - 25.06.2015 год., в 08.37.20 ч. от преброителен пункт 3013 е регистрирано движение на лек автомобил с рег. № ..., с местоположение СОП К., движещ се в посока К.. В 10.15.26 часа на същата дата от преброителен пункт В. е регистрирано движение на същия автомобил, в посока - П.. Пред окръжния съд в съдебно заседание, проведено на 07.06.2021 год. в присъствието на пълномощниците на страните е било извършено изслушване на А.озаписите, съдържащи се

в компакт диск, изпратен от Дирекция „Национална система 112“, районен център 112 - К..

Вещо лице Х. по допусната съдебно автотехническа експертиза описва механизъм на ПТП, станало на 25.06.2015 год., около 10.30 часа по източно обходния път на П. - П-56: по източната лента за движение се е движел лек автомобил „П. 406“, с рег. №, управляван от ищеца К. П. К., със скорост около 87 км/ч, в посока към С.. Движението се е извършвало през деня, при нормална видимост, по сух, хоризонтален, прав, асфалтов участък от платно за двупосочно движение. В същото време по западната лента на платното за движение се е движел лек автомобил „А. А4“, с рег. № ..., управляван от Е.И.Б., с двойно гражданство, със скорост около 68 км/ч в посока към С.. Пред лек автомобил „А. А4“ се е движел неизвестен лек автомобил „М.“, а пред него неизвестен товарен автомобил - ТИР. В даден момент, водачът на неизвестния лек автомобил „М.“ е предприел изпреварване на товарния автомобил - ТИР, като е навлязъл на около 1-1.5 метра в динамичния коридор на насрещно движещия се лек автомобил „П. 406“, но като е видял идващия срещу него „П. 406“ се е върнал в своята лента зад ТИР-а. При това навлизане, внезапно за водача на лек автомобил „П. 406“, той предприел маневра за избягване на удара с рязко отклонение надясно и навлизане частично в десния банкет. За да избегне удара в дясната мантиanela, той рязко и непремерено е отклонил автомобила си наляво, който е загубил напречната си устойчивост и безконтролно е навлезнал в лявата лента, където неизбежно е настъпил удар между „П. 406“ и „А. А4“. По характер ударът е бил определен от експерта като челен, прав, ексцентричен. След удара задната част на лек автомобил „П. 406“ е отскочила нагоре и вляво и е деформирала лявата мантиanela. От техническа гледна точка като основни причини за настъпване на ПТП, вещото лице е посочило внезапното навлизане на неизвестния автомобил „М.“ в източната лента за движение в момент, когато по нея се е движел лек автомобил „П. 406“, водачът на който с цел избягване на удара е отклонил автомобила рязко надясно и за да избегне удара с мантиенелата е завил непремерено рязко наляво, губейки контрол върху автомобила, който губейки напречната устойчивост безконтролно е навлязъл в лявата лента за насрещно движение, в момент, когато по нея се е движел лек автомобил „А. А4“. Неизвестният лек автомобил „М.“ е попадал в опасната зона за спиране на лек автомобил „П. 406“, водачът на който би имал техническа възможност да избегне удара с „А. А4“, ако се е движел в своята дясна лента, без да навлиза в лявата лента за насрещно движение. При внезапната поява на неизвестния „М.“ в зоната на видимост пред водача на „П. 406“ и с цел избягване на удара, ищецът е реагирал с рязко отклоняване надясно и с последващо непремерено отклоняване наляво, в резултат на което е изгубил контрол върху движението на автомобила и е навлязъл в лявата лента за насрещно движение. Вещото лице посочва, че ПТП не би настъпило ако реакцията на ищеца в опасната зона е била премерена, при което автомобилът му не би изгубил контрол и би могъл да продължи движението в своята си дясна лента. При аварийно спиране от страна на ищеца, същият не би могъл да избегне настъпването на ПТП.

Първоинстанционният съд е приел, че искът, предявен на основание чл. 288, ал. 1, т. 1 от КЗ /отм./ е неоснователен, поради погасяването му по давност. Изложил е съображения. В отговора на исковата молба е било заявено възражение за погасяване на иска по давност,

което ХОС е преценил за основателно. Съгласно разпоредбата на чл. 288, ал. 1 от отменения КЗ /приложим към спорното правоотношение/, Фондът изплащал обезщетения по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите в случаите, изрично посочените в текста на същата. Поради това, че отговорността на ГФ е да „замести“ отговорността на застрахователя по задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, за вземанията на пострадалите лица по чл. 288 КЗ /отм./ се прилага погасителната давност, предвидена в чл. 197 от КЗ /отм./ за вземанията по задължителна отговорност на автомобилистите. Погасителната давност по чл. 197 от КЗ /отм./ е петгодишна и съвпада по продължителност с общата погасителна давност по чл. 110 от ЗЗД. Началният момент, от който започва да тече давността е посочен в текста на чл. 197 от КЗ /отм./ и това е датата на настъпване на събитието, при което са причинени вредите, предмет на вземането за обезщетение. Законодателното разрешение в чл. 197 от КЗ /отм./ относно началния момент на давността кореспондира с общото правило на чл. 114, ал. 1 от ЗЗД, според която погасителната давност започва да тече от деня, в който вземането е станало изискуемо. Вземанията срещу ГФ по чл. 288 от КЗ /отм./ стават изискуеми от момента на възникването им, а този момент съвпада с момента на осъществяване на фактическия състав на непозволеното увреждане и от него започва да тече петгодишната погасителна давност по чл. 197 от КЗ /отм./, в рамките на която увреденото лице може да предяви иск срещу Фонда за заплащане на обезщетение за вредите. Безспорно в случая било, че застрахователното събитие е настъпило на 25.06.2015 год., а исковата молба е подадена в съда на 21.08.2020 год., т.е. след изтичане на петгодишния давностен срок. В чл. 288, ал. 7 от КЗ /отм./ законодателят е бил предвидил задължителна процедура за предявяване на правата на пострадалите лица пред Г.ф., предназначена да осигури доброволно уреждане на претенциите за изплащане на обезщетение. Процедурата по чл. 288, ал. 7 от КЗ /отм./ засягала реда за реализиране на вземанията на пострадалите лица, но не и възникването и изискуемостта на вземанията, а съответно и началния момент на погасителната давност по чл. 197 от КЗ /отм./. Подаването на молба до ГФ за изплащане на обезщетение за вреди от ПТП не рефлектирала върху течението на давностния срок, тъй като по същността си тази молба представлява искане от кредитора до длъжника за доброволно изпълнение на законовото задължение по чл. 288 от КЗ /отм./, което законът не свързва нито с прекъсване, нито със спиране на давността, доколкото същата има значение само за дължимостта на лихвите и разноските. От страна на ищеца не се представяли други доказателства за прекъсване на давността, освен молба, изпратена от пълномощника му на 26.06.2020 год., т.е. подадена отново след изтичане на давностния срок - 25.06.2020 год. и съответно получена от ответника на 30.06.2020 год., видно от приложеното по делото известие за доставяне, което не обосновавало извод за прекъсване на давността, предвид това, че към момента на подаване на молбата, давностния срок е бил изтекъл. Обстоятелството, че в рамките на давностния срок е било образувано наказателно производство, приключило с влязла в сила присъда, с която ищецът е бил оправдан, не обосновавало извод в противна насока, предвид задължителните указания, дадени с т. 2 на Тълкувателно решение № 5/2005 г. на ОСГТК на ВКС, съгласно които висиящият наказателен процес, както в досъдебното,

така и в съдебното производство, включително, когато е приключило с влязла в сила присъда, не е основание за спиране на погасителната давност. За да бъде спряна давността е необходимо да има съдебен процес относно вземането, чрез предявяване на граждански иск по реда на ГПК или в наказателното производство, което не е сторено предвид и това, че ищецът е участвал в процесуалното качество на обвиняем, съответно подсъдим за престъпление по транспорта и едновременно с това и пострадал от същото ПТП, за извършването на което е бил привлечен като обвиняем и впоследствие - оправдан. Въпросът налице ли е разлика досежно началото на погасителната давност - по специалния закон - чл. 197 от КЗ /отм./ - давността относно вземането започва да тече от настъпването на застрахователното събитие, а по общия закон - чл. 114, ал. 3 от ЗЗД - от откриване на дееца, ако е неизвестен към момента на неправомерното увреждане, е бил разрешен с тълкувателно решение № 1 от 23.12.2015 год. на ВКС по т.д. № 1/2014 г., ОСТК, в т. 4 от което е било прието, че за момент на настъпване на застрахователното събитие може да се приеме само този, в който са реализирани всички елементи от фактическия състав за поразяване на гражданската отговорност, като независимо кога се проявявала вредата - в момента на извършване на деянието, или след него, едва от деня на нейната проява за третото лице възниква правото да иска обезщетяването затова и от този момент започва да тече погасителната давност. Обстоятелството, че отговорността на застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, съответно отговорността на Г.ф. е функционално обусловена от отговорността на деликвента за причинените на трети лица вреди, не обосновавало извод за това, че в разглеждания случай като начален момент на давностния срок следва да се приеме момента на откриване на дееца, съгласно чл. 114, ал. 3 от ЗЗД, изхождайки от предмета на делото, въведен чрез правните твърдения на ищеца, съдържащи се в исковата молба, че вземането му за обезщетение за неимуществени вреди е в резултат на противоправно поведение на водач на неидентифицирано МПС, при което в случая правилото, според което началото на давностния срок да съвпада с момента на откриване на дееца, съгласно общата давност, не намирал приложение, доколкото идентифицирането /откриването/ на деликвента би изключило приложимостта на основанието, на което е предявен разглеждания иск - чл. 288, ал. 1, т. 1 от КЗ /отм./. С оглед на това в разглеждания случай следвало да намери приложение специалната давност, свързваща началният момент на давностния срок с момента на настъпване на застрахователното събитие, предвид въведените от ищеца твърдения за това, че ПТП, в резултат на което са му причинени травматични увреждания, за търпените от които болки и страдания претендира обезщетение за неимуществени вреди, е причинено от водач на неидентифицирано МПС. В случая именно неоткриването /неидентифицирането/ на дееца е било въведено като предпоставка за уважаване на иска по чл. 288, ал. 1, т. 1 от КЗ /отм./, което само по себе си изключвало като начало на давностния срок да се приеме откриването /идентифицирането/ на деликвента.

Наред с изложеното ХОС е приел, че не са налице предпоставките и от фактическия състав на основанието, на което е предявен иска - чл. 288, ал. 1, т. 1 от КЗ - отм., съгласно който ГФ изплаща обезщетения по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на

автомобилистите за имуществени и неимуществени вреди вследствие на смърт или телесни увреждания, когато пътнотранспортното произшествие е настъпило на територията на Република България и е причинено от неидентифицирано моторно превозно средство, като втората от които две предпоставки съдът е намерил за недоказана. В тази насока съдът е приел за доказано заявеното от ответника в отговора на исковата молба твърдение, че в пътният инцидент, станал на 25.06.2015 год. е взел участие и водача - Я.Т., управлявал лек автомобил „М.“, с регистрационен номер Видно от приложеното по ДП № 153/2015 г. по описа на ОСО при ОП - П. е, че при извършена проверка в АИС - Граничен контрол е било установено, че лек автомобил с № ..., с белгийска регистрационна табела отговарял на автомобил с марка „М.“, като същият е влязъл в страната ни през ГКПП К. на 25.06.2015 год. в 07.35 часа и я е напуснал през ГКПП К.А. на 25.06.2015 год., в 12.29 часа. Пътуващи лица в автомобила били Т.Д. Т.У.. В подкрепа на изложените в писмото обстоятелства е била и приложената към него справка за пътуване на превозно средство и приложеното писмо от МВР, Дирекция Международно оперативно сътрудничество, видно от което е, че по данни от Интерпол Брюксел е предоставена информация за това, че описаният по-горе автомобил, син на цвят е собственост на Т.У.. При разпит на Т., извършен по делегация се установявало, че на 25.06.2015 год. около 10 часа е управлявал притежавания от него „М.“ с рег. № ..., в България - на път от Белгия към Турция. Отчитайки времето на престоя на водача Я.Т. на територията на страната - от 07.35 часа до 12.29 часа, посоката му на движение - от ГКПП К. към ГКПП К.А., както и това, че в този времеви интервал, а именно в 10.17.17 часа е постъпил първият сигнал на ЕЕН 112 на 25.06.2015 год. за настъпилото ПТП в района на П., на път II - 56 /източно обходен път/, подаден от лице, представило се с имената М.М.Ч., разпитана в качеството на свидетел и по настоящото дело, в каквато насока съдът ценял приетото като писмено доказателство писмо с рег. № 105850 - 291 от 20.04.2021 год., изпратено от Министерство на вътрешните работи, Дирекция „Национална система 112“, Районен център 112 - К., преценено съвкупно и с това, че само две минути преди това обаждане, а именно - в 10.15.26 часа е било регистрирано движение на същия автомобил, управляван от Т. от преброятелен пункт В. на път II - 56, на който е станал и пътният инцидент, видно от справка, изпратена от Агенция Пътна инфраструктура, приета като писмено доказателство по делото, съдът приема за безспорно, че „М.ът“, за който разпитаните по делото свидетели обясняват, че с опита си да извърши изпреварване на ТИР-а, е бил именно описаният по-горе автомобил, управляван от Т.. В подкрепа на това обстоятелство следва да се отчете и факта, че видно от цитираната по-горе справка на АПИ е, че в 10.15.24 часа, на същия път и по същото време е било регистрирано движението на автомобил с рег. №, с което именно превозно средство, марка „А.“ е настъпил челния удар с автомобила, управляван от ищеца, като същото се е движело зад „М.а“, който непосредствено преди това го е бил изпреварил. Наличието на всички тези обстоятелства, преценени в своята съвкупност, ХОС е приел като такива, установяващи по безспорен начин, че водачът на МПС, предприел опит за изпреварване на ТИР-а, навлизайки на около 1-1.5 метра в лентата за насрещно движение, където ищецът е управлявал своя автомобил, в резултат на което последният е извършил действията, описани в заключението на вещото

лице Х., довели до член удар с насрещно движещия се лек автомобил марка „А.“, с рег. № №, пред който се е движел „М.ът“, е известен и съответно - управляваното от него МПС е идентифицирано. Безспорно в тази насока по делото е установено, че към момента на извършване на ПТП, станало на 25.06.2015 год., управляваното от Я.Т., МПС - марка „М.“ с рег. № ... е бил предмет на застраховка „Гражданска отговорност“, видно от писмо на Бюро на белгийските автомобилни застрахователи, представено от ответника и прието като писмено доказателство.

Поради тези обстоятелства окръжният съд е приел, че искът предявен на основание чл.288, ал.1, т.1 от КЗ /отм./ е неоснователен, поради което същият следвало да бъде отхвърлен като погасен по давност и поради недоказаност на предпоставките от фактическия състав на основанието, визирано в цитираната по-горе правна норма, предвид установените по делото данни за това, че увреждащото по твърдения на ищеца МПС е идентифицирано и с валидно сключена застраховка „ГО“ към датата на ПТП.

При осъществяване на служебната проверка по чл. 269 от ГПК настоящата инстанция намира обжалваното решение за валидно и допустимо.

Два са основните доводи в жалбата свързани с така постановеното първоинстанционно решение – погасяването на иска по давност и липсата на идентификация на моторното превозно средство причинило ПТП.

Настоящата инстанция намира за основателно възражението във въззивната жалба относно приетото от ХОС погасяване на правото на иск. Действително погасителната давност, която в случая на чл. 288, ал. 1, т. 1 от КЗ (отм.) е във вр. с чл. 197, предл. II от КЗ (отм.) е петгодишна (така и общата погасителна давност по чл. 110 от ЗЗД). Посоченото в исковата молба ПТП е настъпило на 25.06.2015 год., а самата искова молба е внесена в ХОС на 21.08.2020 г., т.е. след изтичане на 5-годишния срок. Съгласно мл. 3, ал. 1, т. 2 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. и за преодоляване на последиците от 13.03.2020 г. до 21.05.2020 г. са спрели да текат давностните срокове, с изтичането на които се погасяват или придобиват права от частноправни субекти. В момента на влизане в сила на посочения закон – 13.03.2020 г. правото да се предяви иска не е било погасено по давност. Спрял е да тече предвидения за това 5-годишен срок. Същият се е удължил с период от 2 месеца и една седмица – съгласно § 13 от ПЗР на ЗИД на Закона за здравето (ДВ 44/13.05.2020 г.). И ако петте години от ПТП календарно изтичат на 25.06.2015 г., то към тях съгласно посочения закон се прибавят 2 месеца и една седмица, което означава, че към 21.08.2020 г., когато е предявен искът, правото за това не е погасено по давност.

Неоснователен е вторият довод в жалбата – липсата на идентификация на МПС причинило ПТП – необходимо условие за ангажиране отговорността на ГФ съгласно чл. 288, ал. 1, т. 1 от КЗ (отм.). Първостепенният съд за установяване механизма на ПТП е допуснал до разпит свидетелите-очевидци М. К.а и М.Ч.. К.а е пътувала със съпруга си и настоящ въззивник в лекия автомобил „П.“, когато при разминаване с насрещно движещ се ТИР, зад него внезапно изскочила една кола: светлосин „М.“ с десен волан“. Съпругът й

рязко свил вдясно, усетила в лявата част на колата им удар от „М.“-а и във връзка с това тяхната кола се оказала в насрещната лента, като последвал удар с бяла кола – „А.“.

Свидетелката Ч. пътувала в лек автомобил следващ бялата кола („А.“). Пред бялата кола имало друга кола, а пред нея един ТИР. Колата зад ТИР-а започнала да го изпреварва и тогава в насрещното дошла колата, с която станал сблъсък с бялата кола пред тях. Колата зад ТИР-а не спряла. „Преди сблъсък другата кола, която идвала отсреща, за да се предпази да не се блъснат двете коли, даде малко надясно, след което я видях да навлиза в нашето платно. За да не се блъсне в другата мантиanela зави пак надясно и тогава стана сблъсъкът между двете коли.“ Съгласно заключението на ВЛ Х. по назначената съдебно автотехническа експертиза от техническа гледна точка основните причини за настъпване на ПТП са: внезапното навлизане на л.а. „М.“ в източната лента за движение в момент, когато по нея се е движил л.а. „П. 406“; с цел избягване на удара водачът на л.а. „П. 406“ е отклонил автомобила рязко надясно и е навлезъл частично в десния банкет; за да избегне удар с дясната мантиanela водачът е завил непремерено рязко наляво и е загубил контрол върху автомобила; автомобилът е загубил напречната си устойчивост и безконтролно е навлязъл в лявата лента за насрещно движение в момент, когато по нея насрещно се е движил л.а. „А. А4“. Според ВЛ, ако реакцията на водача на „П. 406“ в опасната зона е била премерена, той не би изгубил контрол и автомобилът продължи движението си в своята дясна лента, ПТП не би настъпило, като тази реакция на водача зависи от неговите субективни възприятия, психофизическото му състояние и опита му и е възможна предимно при водачи с голям практически опит (пилоти). С присъда 16/17.01.2019 г. по нохд 6819/2017 г. на Пловдивски районен съд, потвърдена с решение № 260079/22.10.2020г. по ВНОХД №1456/2020г. по описа на Окръжен съд – Пловдив, водачът на „П. 406“ и настоящ въззивник – Костантин К. е признат за невинен и оправдан за престъпление по чл. 343, ал. 3, б. „а“ вр. с ал. 1, б. „б“, пр. 2 вр. с чл. 342, ал. 1 от НК по отношение на процесното ПТП. Така изяснения механизъм на ПТП, както и задължителната сила на присъдата в параметрите, посочени в чл. 300 от ГПК, насочват като негова причина траекторията на л.а. „М.“, движещ се зад ТИР-а и пред лек автомобил „А. А4“. Намиращият се в непосредствена близост до местопроизшествието преброителен пункт на АПИ – „К.“, видно от приложена справка на л. 153 от т.д. 149/20 г. на ХОС преминаване в рамките на 3 секунди на дата 25.06.2015 г. (от 10 ч. 15 м. и 23 сек. до 10 ч. 15 м. и 26 сек.) на ТИР-а (автоматично обозначен като автобус с дължина 15.4 м), лек автомобил с рег.№ ... и лек автомобил с рег.№ – последните два с участие в ПТП. След настъпването на ПТП е последвало обаждане на тел. 112 от св. Ч. в 10 ч. 17 м. и 17 сек. (л. 148 от т.д. 149/20 г. на ХОС). Т.е. в един период от по-малко от две минути е станало процесното ПТП, автомобилът на Ч. е спрял, следвало е време за възприемане на ситуацията и технологично време за обаждане по телефона. Видно от приложеното по ДП № 153/2015 г. по описа на ОСО при ОП - П. е, че при извършена проверка в АИС - Граничен контрол е било установено, че лек автомобил с № ..., с белгийска регистрационна табела отговарял на автомобил с марка „М.“, като същият е влязъл в страната ни през ГКПП К. на 25.06.2015 год. в 07.35 часа и я е напуснал през ГКПП К.А. на 25.06.2015 год., в 12.29 часа. В приложената справка по данни от Интерпол Брюксел е предоставена информация за това, че

описаният по-горе автомобил е син на цвят. А марката на автомобила, за който се приема като причинител на ПТП – „М.“ и цвета му – „син“ свидетелства возещата се в колата на въззивника – св. К.а. От събраните доказателства пред ХОС се установява, че към момента на ПТП, станало на 25.06.2015 год., автомобилът марка „М.“ с рег. № ... е бил управляван от Я.Т., като същият е имал застраховка „Гражданска отговорност“, видно от писмо на Бюро на белгийските автомобилни застрахователи.

Изложеното налага извод за наличие на идентификация на причинителя на процесното ПТП, а именно лек автомобил марка „М.“ с рег. № ..., управляван от лицето Я.Т. с валидна застраховка „Гражданска отговорност“ сключена в държавата Белгия. В този смисъл е и трайна съдебна практика, освен в посочените по-горе два съдебни акта - присъда 16/17.01.2019 г. по нохд 6819/2017 г. на Пловдивски районен съд, и потвърдително решение № 260079/22.10.2020 г. по ВНОХД №1456/2020 г. по описа на Окръжен съд – Пловдив още и в Решение 169/01.04.2022 г. по т.д. 869/21 г. на Апелативен съд – Пловдив и Решение 214/06.12.2021 г. по т.д. 545/2020 г. на Окръжен съд – Пловдив.

Гаранционният фонд изплаща на увредените лица обезщетение за незастраховани МПС, когато неимуществените вреди вследствие на телесни увреждания, са причинени на територията на страната от МПС, което е напуснало местопроизшествието и не е било установено.

Следователно не е налице една от предпоставките на чл. 288, ал. 1 от КЗ /отм./, за да бъде ангажирана отговорността на Г.ф. – С. за заплащане на обезщетение за вреди на ищцата. Не се касае за неидентифициран автомобил, а за известен такъв, за който има сключена и действаща към момента на произшествието задължителна застраховка „Гражданска отговорност“. Затова искове, насочени против Г.ф. се явяват неоснователни.

С оглед на този извод не се обсъждат събраните доказателства за причинените вреди на ищеца и техния размер. Претенциите на ищеца към този ответник са неоснователни и подлежат на отхвърляне. В случая първоинстанционният съд е достигнал до правилен и законосъобразен извод, поради което решението му следва да бъде потвърдено.

Процесуалният представител на Гаранционният фонд е претендирал разноски пред настоящата инстанция, но не установиха доказателства за направени такива и ето защо с оглед изхода на делото, такива няма да бъдат присъдени.

Предвид изложените мотиви, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 26/27.10.2021 г. по т.д. 149/2020 г. на Окръжен съд – Х..

Решението подлежи на обжалване пред ВКС на РБ при условията на чл.280,ал.1 от ГПК в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____